

Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput IX. Per eamdem regulam veterum Patrum doctrina conciliatur cum
censura propositionis 38. Omnis amor creaturæ rationalis, aut vitiosa est
cupiditas, quâ mundus diligitru, quæ à Joanne ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

ma sexta damnata esse delinat sive in primo, sive in secundo sensu exhibitio, sive iste fuerit, sive non fuerit Baii sensus: Nam etsi nonnulla ex propositionibus damnata sint in sensu ipsius (prout ipse sollemniter falsus est Toletus) quanam illa sint, & an decima sexta de eorum numero sit, omnino non constat. Hoc unum constat, plurimas ex damnatis à Pio V. damnatas esse in sensu alieno à sensu ipsius; nec dubium eas esse, de quarum fallitate numquam à se dubitatum esse, sollemniter protestatus est, tam in Apologia ad Pitum V. quam in epistola ad Cardinalem Simonetam, & in explicatione publicis in Scholis facta. Vide supra n. 40. Aliquid tamen de mente ipsius circa virtutum officia dicturus sum infra cap. 15. §. 7.

CAPUT IX.

Per eandem regulam veterum Patrum doctrina conciliatur cum censura propositionis 38. Omnis amor creaturæ rationalis, aut vitiosa est cupiditas, quæ mundus diligitur, quæ à Joanne prohibetur; aut laudabilis illa charitas, quæ per Spiritum sanctum in corde diffusâ Deus amatur.

- 95 **I**terum moneo 1°. quòd charitas (ut supra dixi) alia est perfecta, alia imperfecta. Alia propria iustorum, alia iustis & peccatoribus communis. Alia in corde dominans, quæ Deus propter se diligitur super omnia; alia non dominans, quæ propter se diligitur non super omnia, sed abque ista perfectione præscindendo. Istos alioque charitatis gradus fusiùs infra prosequemur.
- 96 **M**oneo 2°. quòd charitas rursum alia est specialiter, alia est generaliter dicta. Charitas specialiter accipitur, quando vel accipitur pro charitate perfecta, vel pro charitate propria iustorum, vel pro charitate in corde dominante. Generaliter accipitur, dum accipitur pro quocumque amore boni propter Deum, sive perfecto, sive imperfecto, sive proprio iustorum, sive iustis & peccatoribus communi, sive dominante, quique proinde sit amor Dei super omnia; sive non dominante, & non super omnia.
- 97 **S**imiliter cupiditas alia est specialiter, alia est generaliter dicta. Specialiter accipitur, dum accipitur pro cupiditate, quæ mundus diligitur, sive ea quæ mundi sunt, opes, honores, voluptates sensuales, vel pro cupiditate dominante. Generaliter accipitur, dum accipitur pro quocumque amore boni, non propter Deum, sive dominante sive non, sive etiam sit amor mundi, id est rerum mundi, sive sit amor parentum, filiorum, uxoris, &c. sive etiam creatæ virtutis, vel honestatis, vel consolationis spiritualis, &c.
- 98 **P**ropositio itaque trigesima octava negans amorem medium inter charitatem & cupiditatem, duplicem habere potest sensum proprium, seu naturalem & obvium. Vel utique 1°. charitatem & cupiditatem specialiter, vel 2°.

Tom. I.

charitatem & cupiditatem generaliter accipiendo.

In primo sensu continet doctrinam in Ecclesia peregrinam & inusitatam; non in secundo sensu. Damnata proinde non est in secundo sensu, quem tradit veneranda Patrum Antiquitas, sed in primo sensu. Quem imprimis ipsa propositio secundum se indigitat: non solum quia (teste Cunero Petri supra num. 31.) nomine charitatis omnes tunc temporis *arviam concipiebant amicitiam*, quæ sine remissione peccatorum nunquam invenitur: verum etiam quia per *laudabilem charitatem, quæ per Spiritum sanctum in corde diffusâ Deus amatur*, charitas specialiter dicta significatur, quæ est per Spiritum sanctum inhabitantem. Ut enim Apostolus dicit: *Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui datus est nobis*. Unde totius illius doctrinæ Assertores propositione sexagesimâ tertiâ pro eodem, vel pro inseparabiliter conjunctis accipiunt, *Spiritum sanctum cor inhabitare, & in eo charitatem diffundere*, dum rejiciunt distinctionem duplicis justitiæ, alterius quæ fit per *Spiritum charitatis inhabitantem*; alterius quæ fit per *inspirationem Spiritus sancti, cor ad pœnitentiam excitantis, sed nondum inhabitantis, & in eo charitatem diffundentis*.

Propterea etiam Bajus in Apologia ad illam propositionem conqueritur eam sibi falsè assignari, protestatus eam in primo illo sensu à suo sensu alienam esse: *Non enim dixi (inquit) aut laudabilem charitatem, quæ per Spiritum sanctum in corde diffusâ Deus amatur; sed præcisè, aut laudabilem charitatem, quæ Deus amatur, quam nisi Deus ipse non donat*. Conqueritur (inquam) Collectorem invidiosè addidisse, quæ per Spiritum sanctum in corde diffusâ, ut per istam expressionem ea solum charitas cogitetur, quæ cum remissione peccatorum invenitur.

Videtur nihilominus Collector id addendi occasione accepisse, ex eo quòd Bajus capite 5. immediatè præcedenti insinuasset, de ea se charitate loqui, de qua Scriptura dicit: *Charitas diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum qui datus est nobis*. Saltem debuisset Bajus magis circumspicere loqui, magisque distinctè, prout ipsemet falsus est in explicatione anno 1570. publicis in Scholis facta, agnoscens se errasse in modo loquendi Scholæ, non distinguendo inter charitatem seu bonam voluntatem, & charitatem secundum consuetum modum loquendi Scholæ. Charitas enim (inquit) à Schola non aliter accipitur, quam quomodo Paulus accipit, 1. Thimoth. 1. *Charitas de corde puro & conscientiâ bonâ, &c. hoc est charitas perfecta, quæ est actus vel habitus, quem operatur spiritus inhabitans & propitius*. Et talis charitas non est in eis qui nondum habent remissionem peccatorum. Habent quidem dilectionem, quæ incipiunt Deum amare, ut loquitur Concilium Tridentinum; habent bonam voluntatem & inchoatam charitatem, licet minimè

R. 2

perfectam. Quod Facultas Lovaniensis approbavit in declaratione supra memoratâ, Nuntio Apostolico anno 1585. traditâ, dum cap. 11. dixit, quod ante suam justificationem inest in homine penitente amor aliquis justitiæ, eaque dilectio, quâ Deum diligere incipit; is tamen amor, qui charitatis (juxta communem acceptionem Scholæ) naturam assequitur, seu vera illa & sincera charitas, quæ est ex corde puro, conscientia bonâ & fide non fictâ, cum æterna damnationis reatu non consistit, semperque illa charitas, quæ legis est plenitudo, quâ Deus ex toto corde, totaque animâ diligitur, cum peccatorum est remissione conjuncta.

102 Charitatem itaque primo sensu, seu specialiter acceptam, damnata propositio 38. secundum se significat; significantius tamen eam designat conjunctio seu collatio ipsius cum propositionibus in eadem Bulla damnatis, utpote quarum Assertores charitatem omnem volunt esse perfectam, ut vidimus capite præcedenti. Siquidem propositione 63. pro eodem accipiunt, Spiritum sanctum cor inhabitare, & Spiritum sanctum in eo charitatem diffundere, ut vidimus n. 99. nullamque admittunt, sive in ea, sive in sexagesima quarta propositione justitiæ & charitatem ex inspiratione Spiritus sancti nondum inhabitantis, quâ vivificetur peccator, dum ei penitentia, & novæ vitæ propositum & inchoatio per Dei gratiam inspiratur. Denique propositi. 30. 32. 70. & 71. charitatem perfectam ponunt in ipsis etiam peccatoribus remissionem peccatorum nondum consecutis. Quod Bajus in Apologia ad istas propositiones protestatur se nunquam dixisse, nec sensit.

103 In secundo verò sensu, generaliter utique charitatem & cupiditatem accipiendo, damnatam non esse propositionem trigésimam octavam, doctrinamque in Ecclesia peregrinam non continere, liquidò constat ex eo quòd doctrina illa, sic intellecta, probatòs in Ecclesia Theologos habeat Assertores, veteresque Patres, imprimis Augustinum, cujus inconcussa tutissimaque dogmata Ecclesia declaravit.

104 Primò namque Augustinus non admittit amorem in individuo indifferentem, qui scilicet nec bonus sit, nec malus, ut fatentur passim omnes. In Psalmum verò 9. n. 15. dicit, quòd amor cum pravus est, seu malus, vocatur cupiditas; cum autem rectus, seu bonus, dilectio vel charitas.

106 Secundo innumeris locis asserit, voluntatem bonam nihil aliud esse nisi charitatem; voluntatem malam nihil aliud nisi cupiditatem, saltem generaliter acceptam. Cum ergo (secundum August.) omnis voluntas (sumpta pro actu) vel bona sit, vel mala, sive bonus amor, vel malus; perspicuum est quòd omnis amor voluntatis, vel sit charitas generaliter accepta, vel cupiditas. Mirum est enim (inquit l. 2. de peccator. merit. c. 18.) si potest in medio quoddam voluntas consistere, ut nec bona sit nec mala. An enim justitiam diligimus (id est Deum,

ut exponit cap. præcedenti, dicetis, quòd delectatio justitiæ, est delectatio quâ amatur Deus... Auctor omnium bonorum, adeoque charitas, ut enim diligamus Deum, charitas diffunditur in cordibus nostris, &c.) aut justitiam nullo modo diligimus? quis verò dubitet voluntatem nullo modo justitiam diligentem... esse malam?... si ergo voluntas aut bona est, aut mala, & utique malam non habemus à Deo, restat ut bonam habeamus ex Deo. Si inquam omnis voluntas in actu (non enim loquitur de voluntate in potentia, uti liquidò constat ex contextu) sive omnis amor voluntatis, aut ad bonam voluntatem pertinet, aut ad malam, (prout concludit ibidem) consequens est quòd vel ad charitatem, saltem generaliter sumptam, pertineat, vel ad cupiditatem.

Tertiò, juxta Aug. l. 3. doctr. christ. c. 10. non præcipit Scriptura nisi charitatem, nec culpatur nisi cupiditatem, & eo modo informat mores hominum. Aliud verò præciperet seu commendaret, præter charitatem, vel aliud culparet præter cupiditatem, si juxta ipsum daretur amor medius inter utramque; utpote quem Scriptura vel commendaret, vel culparet, ut mores hominum plenè informaret.

Quartò, juxta eundem Augustinum, & Apostolum, radix omnium bonorum est charitas, radix omnium malorum cupiditas. Siquidem Apostolus dicit, radicem omnium malorum esse cupiditatem, danti utique intelligi radicem omnium bonorum esse charitatem, l. de grat. Christ. c. 20. Quod etiam docent Fulgentius Serm. de char. Innocentius III. in Encomio charitatis, Alanus Magnus in Sum. de arte præd. c. 20. Petrus Blesensis de charit. Dei & prox. c. 42. Sed charitas non esset radix omnium bonorum, & cupiditas malorum, si daretur amor medius. Siquidem medius iste amor, si daretur, secundum Augustinum vel foret bonus vel malus; ex neutra tamen radice illa procederet, imò foret radix media inter charitatem & cupiditatem; foret (inquam) radix media aliquorum affectuum & actuum bonorum vel malorum, qui ex ipso procederent. Igitur charitas non foret radix omnium bonorum, & cupiditas malorum.

Quintò, juxta eundem Augustinum regnat carnalis cupiditas, ubi non est Dei charitas. Enchirid. 117. Ergo juxta Augustinum non datur amor medius. Aliàs absente charitate, non esset consequens cupiditatem regnare; cum amor iste medius subinde regnare posset.

Sextò, Augustinus l. 9. de Trin. c. 7. omnem amorem expressissime dicit, vel esse charitatem, vel cupiditatem, omnem amorem adæquatè dividendo in amorem Creatoris, & amorem creaturæ, quorum ille charitas, iste sit cupiditas. Sic enim dicitur: Nemo volens aliquid facit, quòd non in corde suo prius dixerit, verbum ipsius in corde concipiendo, quòd verbum amore concipitur, sive creatura, sive Creatoris. Ergo aut cupiditate aut charitate. Quasi dicat: Nemo volens aliquid facit, quòd

non amore facit. Atqui omnis amor vel est creaturæ vel Creatoris: si creaturæ, est cupiditas; si Creatoris, est charitas. Nemo ergo volens aliquid facit, quod aut cupiditate, aut charitate non facit.

110 Septimò, Author libri de substantia dilectionis, apud Augustinum tom. 6. cap. 5. dicit, quòd omne quod præter ordinatam charitatem agitur, est inordinata cupiditas, totoque illo libro (quem Trithemius Abbas esse credit Hugonis à S. Victore) amorem adequatè etiam dividit in charitatem & cupiditatem.

111 Octavò, Leo Magnus ferm. 5. de jejun. 7. mens. amorem etiam adequatè dividit in ordinatum amorem Dei, & inordinatum amorem mundi, seu creaturæ: *Duo amores sunt, ex quibus omnes procedunt voluntates (est igitur adequata divisio) . . . Rationalis enim animus, qui sine dilectione esse non potest, aut Dei amator est, aut mundi. In dilectione Dei, nulla nimia, id est inordinata; in dilectione mundi, cuncta sunt noxia, quia cuncta inordinata.*

112 Nondò, S. Fulgentius l. 1. ad Monim. c. 18. *Voluntas creatura rationalis sine quacumque amore esse non potest, nec sic potest diligere, ut amorem suum non velit ad aliquid religare. Quæ inter summum bonum, a quo creata est, & infimum bonum, cui prælata est, medio quodam loco posita, aut in infimo bono necesse est miserabiliter jaceat, aut in summo bono veraciter conquiescat.* Atqui, si primum, est charitas: si secundum, cupiditas.

113 Decimò, Gregorius Magnus l. 18. Moral. c. 8. similiter dicit, quòd esse sine delectatione anima non potest. *Nam infimis delectatur, aut summis.* Ubi delectationis nomine amorem intelligit, sine quo delectatio esse non potest. Sensus proinde est quòd sine amore anima esse non potest: nam vel creaturas amat, vel Deum: Creaturarum verò amorem, in eis requiescentem, ibidem statim improbat ex Joanne dicente, *Nolite diligere mundum.* Solum proinde amorem in Deo conquiescentem probat, id est amorem Dei propter se, vel creaturæ propter Deum. Igitur omnis amor ordinatus, secundum Gregorium, vel est amor Dei propter se, vel creaturæ propter Deum, adeoque est charitas, saltem generaliter accepta; omnis verò alius amor est amor culpabilis, seu cupiditas, sumpta generaliter pro amore alicujus boni non propter Deum.

114 Undecimò, doctrinam illam sanctorum Patrum sequuntur probatissimi Theologi, quotquot utique docent, omnem amorem ordinatum esse debere propter Deum, omnemque actum deliberatum ad ipsum esse finaliter referendum. Quorum agmen ingens l. 6. 7. & 8. proferemus, contenti hic referre Eminentissimum D. Cardinalem Bona in lib. de princip. vit. christi, (Romæ cum approbatione Magistri S. Palarii excus.) p. 2. §. 38.

115 Duodecimò, eandem suam fecit Facultas Lovaniensis, cum reliquisque doctrinæ suæ articulis Innocentii XI. judicio anno 1677. sub-

misit. Siquidem inter articulos illos isti fuerunt: *Vocem, charitas, tamen si aliqui Scholastici accipiant pro sola Dei dilectione, quæ est nostra cum Deo per peccatorum remissionem amicitia, sancti Augustinus & alii Patres, eam sumere solent pro quavis supremi boni casta propter se dilectione. Quasi verò (inquit Augustinus) aliud sit bona voluntas, quàm charitas. Hinc idem S. Doctor distinguit charitatem natam, nutritam, adultam, robustam, perfectam. . . . Quæ distinctio placet frequenter & S. Thoma. Itaque charitas & cupiditas generaliter sumptæ, non sunt aliud quàm bona & mala voluntas. Sunt bona & mala radix; quarum hæc solos malos, illa proferre possit solos bonos fructus.* In qua doctrina post districtum examen, nulla inventa est iniquitas. Imò cum æmuli Lovaniensium, tempore examinis, Romæ spargerent eam censuram notandam, idèque Deputati Lovanienses ab uno ex Eminentissimis Cardinalibus, ad examen Deputatis, petissent, foretne aliquod censura periculum? Eminentissimus securus esse iussit, dicens: *Nulum est periculum, nos satis bene intelligimus, hoc fieri à cupiditate, quòd non fit à charitate:* sic refert Eximius D. Franciscus Vianæus, Deputatorum Lovaniensium unus (qui hoc ipsum ex ore istius Emin. Cardinalis accepit) tr. 2. de ordine amoris.

Cumque eandem doctrinam Theobus suis 116 inferuisset perillustri D. Henrico Denis, Canonico Theologo Leodiensi, hæc verbis: *Condemnat lex æterna quicquid ex cupiditate fit, & consequenter quicquid non ex Dei dilectione: quicquid enim fit, aut charitate fit, aut cupiditate;* Theobusque istas ad S. Inquisitionem Romanam PP. Societatis detulissent: nullam in eis doctrinam reprehensione dignam sese reperisse Eminentissimi Cardinales, Generales Inquisitores, Nuntio Apostolico Colonienfi rescripserunt, atque ut de eo Serenissimum D. Electorem Coloniensem certior fieret, iusserunt, prout ex ore Nuntii se accepisse Excellentissimus D. Baro de Karg, Serenissimæ Celsitudinis suæ Cancellarius, laudato perillustri D. Denis significavit per litteras originales, quas vidi. Ipse etiam Serenissimus Elector R. P. Ludovico de Sabran scripsit 6. Octobris 1699. *Romam non improbasse ipsius Theses.* Cum enim S. S. C. P. Sabran misisset ejusdem perillustri Viri Scripta per S. Facultatem Theologicam Coloniensem censuranda, Serenissimus Elector respondit, se nolle ut Censura Sacræ istius Facultatis, si qua ferret Articulos perillustri istius Professoris, lucem publicam videret, nisi prius de ipsa certior factus esset S. Pontifex, vel ipsius Coloniae Minister, ne (inquit Serenissimus Princeps) *id accidat incommodi, ut Roma non improbet, quòd in Diocesi nostra judicassentus censuram notandam, prout antehac contigisse circa Theses ejusdem, quem denuncias, Professoris, non ignoras.* Verum sicut Romæ perillustri ille Professor, sic & Coloniae triumphavit: nihil quippe reprehensibile in scriptis

ipius, post maturum examen, se invenisse, authentico testimonio Facultas Colonienſis declaravit.

117 Certiſſimum proinde eſt trigefimam octavam propoſitionem in ſecundo ſenſu non eſſe damnatam, nec Authorem ſpeciminum doctrinæ per Belgium manantis p. 2. c. 3. §. 1. validè in contrarium arguere, hoc modo: Propoſitio illa damnata eſt in ſenſu Baii, qui eam aſſeruit l. de charit. c. 6. ſed charitatem Bajus intellexit in ſecundo ſenſu, non in primo: Neque enim per charitatem aliud intellexit, niſi dilectionem Dei ſupernaturalem, abſtrahendo à perfectâ & imperfectâ. Nec cum fundamento dici poteſt, quòd voluerit, omnem amorem creaturæ rationalis, vel eſſe perfectam charitatem, vel vitioſam cupiditatem: cum veri nominis charitatem agnoverit, quæ perfectâ non ſit. Toto namque cap. 8. oſtendit dari initium charitatis, ſeu iniciatam charitatem, quæ deinde creſcat in perfectam. Et in ipſo titulo capituli 9. dicit, *quòd ipſa charitas non ſimul tota deſur, ſed in proficientibus paulatim creſcat.*

118 Iſtius namque argumenti imbecillitas demonſtratur, negando majorem, ſi Bajus propoſitionem illam reverà intellexerit in ſecundo ſenſu, non in primo. Neque majorem illam ſpeciminum Author benè probat hoc modo: Damnata eſt in ſenſu ab Authore intento: ergo in ſenſu Baii. Tum quia ſic retorquetur: Damnata eſt in ſenſu ab Aſſertore intento: ergo in ſenſu Auguſtini, qui eam tradidit, locis ſuprà relatis. Hoc autem dici non poteſt, niſi promovendo calumniam hæreticorum, quam retundere, non promovere, munus eſt Theologi, Romanam Eccleſiam Matrem ſuam amantis. Tum quia Bulla Piana non dicit, *in ſenſu ab Aſſertore, ſed, ab Aſſertoribus intento*, iis utique quos propoſitionem illam in primo ſenſu intellexiſſe demonſtravimus. Enimverò eam Pius non damnavit niſi in ſenſu inuſitato, atque in Eccleſia peregrino, non in ſenſu præcis Patribus, Theologiſque probatiſſimis uſitatiſſimo, in quo vel ipſe Pius V. ait propoſitionem illam ſuſtineri poſſe.

119 Alio inſuper peregrino ſenſu propoſitio illa damnata dici poteſt, ſi utique ſic intelligatur, ut omnis amor creaturæ rationalis ſecundùm ſpeciem ſuam, vel vitioſa ſit cupiditas, vel laudabilis charitas, nulli proinde dentur actus, nec affectus naturales ſecundùm ſpeciem ſuam & officium moraliter boni. Quod profectò non eſt verum, nec à ſanctis Patribus, vel probatis Theologiſ traditum: ſiquidem voluntas v. g. operendi nudum, in homine infideli, amorque naturalis erga communem naturam, & ſimiles affectus, ſecundùm ſpeciem ſuam & objectum moraliter boni ſunt, in Deumque referibiles, neque tamen charitas ſunt, neque cupiditas. Nec ullibi à S. Auguſtino *cupiditas* appellatur, conſiderati ſecundùm ſpeciem, ſed ſecundùm circumſtantiam, ſeu defectum relationis in Deum; qui defectus tamenſi vitioſus, non viciat actum ex ſe bonum, ſed agen-

tem complexumque ex actu & illo defectu.

Atque ex his facilè intelligitur, quo ſenſu 120 per Decretum Alexandri VIII. damnata ſit hæc propoſitio: *Omnis humana actio deliberata, eſt Dei dilectio, vel mundi: ſi Dei, charitas Patris eſt; ſi mundi, concupiſcentia carnis; hoc eſt, mala eſt.* Cum enim vix differat à Bajana 38. eodem ſenſu, primo utique vel tertio proximè dicto, non ſecundo damnata eſt. Illudque præterea habet malè expreſſum, quòd id dicat de omni actione, quod Bajana de omni amore; & omnem cupiditatem exprimat nomine *concupiſcentia carnis*; cum eſſe poſſit non ſolùm concupiſcentia oculorum, aut ſuperbia vitæ (quæ tres concupiſcentiæ ſecundùm ſe malæ ſunt) ſed & amor, ſecundùm ſe, ſive ſecundùm ſpeciem ſuam & officium, vel indifferens, vel etiam moraliter bonus.

CAPUT X.

Per eandem regulam oſtenditur concordia doctrina veterum Patrum, probatorumque Theologorum (aſſerentium Dei propter ſe, etiam ſuper omnia, dilectionem ante Sacramenti ſuſceptionem, non ſemper eſſe conjunctam cum remiſſione peccatorum) cum cenſura propoſitionis trigefimæ ſecundæ, Charitas illa, quæ eſt plenitudo legis, non eſt temper conjuncta cum remiſſione peccatorum. Et trigefimæ tertie, Catechumenus juſtè, rectè & ſanctè vivit, & mandata Dei obſervat, ac legem implet per charitatem, ante obſertam remiſſionem peccatorum, quæ in Baptiſmi lavacro demùm percipitur.

NON omnem Dei propter ſe ſuper omnia 121 dilectionem eſſe charitatem perfectam, ſed utplurimum imperfectam; non omnem proinde Dei propter ſe dilectionem, etiam ſuper omnia, conjunctam eſſe cum remiſſione peccatorum, priuſquam Sacramentum actu ſuſcipiatur, ex divina Scriptura, communi veterum Patrum traditione, Conciliis, Catechiſmo Romano, probatiſſimiſque Theologiſ, Guilielmo Pariſienſi, S. Thoma, Doctore ſubtili, Joanne Firiſchero Martyre & Epilcopo Roſſenſi, Adriano VI. Petro Soto, Cajetano, Alphonſo Virveſio, Mathia Bredenbachio, Bellarmino, Joanne Lenſeo, Molano, Eſtio, Sylvio, Morino, Cardinale Pallavicino, &c. demonſtrabimus (Deo dante) dum de Pœnitentia tractabimus.

Niſi ergo Author ſpeciminum (de quo cap. 122 præcedenti) ſuſtinere velit calumniam hæreticorum, culpæ non poteſt eos qui dicunt propoſitiones trigefimam ſecundam & trigefimam tertiam damnatas non eſſe intellectas de charitate imperfecta, etiam ſuper omnia (quod profectò demonſtrat allata regula: cum ſic intellectæ non contineant doctrinam in Eccleſia peregrinam, ſed in ea receptiſſimam uſitatiſſimamque) ſed intellectas de charitate perfecta, quam